

[Levinson.]

Betænkningen, fastslaas, at Lovens Hovedformaal fastholdes ved Fordelingen af de Midler, der her stilles til Raadighed til Opførelse af Landarbejderboliger. For de her foreslaaede 8 Mill. Kr. ud over de allerede bevilgede kan der vel opføres ca. 1 000 nye Landarbejderboliger, og disse 8 Mill. Kr. maa derfor ikke kunne beslaglægges forlods til et Byggeri efter det nye Afsnit V, men Hovedparten af Midlerne maa — i Overensstemmelse med Lovens Hovedformaal — reserveres til Boligbyggeri, der udføres af Landarbejderne selv.

Jeg lægger dog ikke Skjul paa, at der kan være en Risiko for, at de fleste Penge gaar til det Boligbyggeri, der udføres af Arbejdsgiverne, dersom man ikke gennem Loven træffer Bestemmelse derimod, ogsaa fordi Arbejdsgiverne har en Mulighed for at faa Ansøgninger om Boligbyggeri tidligere frem end Arbejderne — Arbejdsgiverne har jo ikke de samme Vanskeligheder som Arbejderne i Henseende til at skaffe fornøden Grund til disse Arbejderboliger.

Ved Loven af 13. April 1938 blev der ogsaa stillet 3 Mill. Kr. til Raadighed af Jordfondens Midler. Nu har Jordlovsudvalget fortolket dette saaledes, at disse 3 Mill. Kr. kun kunde stilles til Raadighed for Boliger, der opførtes paa Jord i Statens Eje. Denne Fortolkning, som jeg i øvrigt synes kan omtvistet, har imidlertid virket derhen, at der kun er opført forholdsvis faa Boliger for disse 3 Mill. Kr., saa vidt jeg ved for et Par Hundrede Tusinde Kroner, medens Resten stadig er i Behold. Forholdet er dette, at hvor Jordlovsudvalget har Jord, er der enten foregaaet en Udstykning af Jorden, eller der forestaar en saadan Udstykning, og her er der saa i Regelen ikke Brug for nye Landarbejderboliger. Derfor har det ikke været muligt efter den hidtidige Praksis i synderlig Udstrækning at faa disse 3 Mill. Kr. omsat i Landarbejderboliger. Jeg maa imidlertid henstille, at der nu sker en saadan Ændring med Hensyn til Administrationen af disse 3 Mill. Kr., at der virkelig bygges Boliger for disse Penge, saaledes at de kan bundfælde sig i Form af Landarbejderboliger, som et Tillæg til de 8 Mill. Kr., der her foreslaas bevilget.

I øvrigt kunde jeg ønske, at der i disse Tider blev stillet større Midler til Raadighed for Boligbyggeri paa Landet. Der er god Anvendelse for et saadant Byggeri ud fra enhver Betragtning, og der har ogsaa været større Efterspørgsel efter Landarbej-

derboliger, end der hidtil har været Midler til Raadighed. Det maa ogsaa i denne Forbindelse tages i Betragtning, at det er billigere at bygge Boliger ude paa Landet, end hvis man lader Arbejderne flytte til Byerne og saa maa skaffe Boliger til dem derinde.

Ifølge Lovforslagets § 2 forhøjes det hidtidige Laanebeløb med 500 Kr., ligesom ogsaa det rentefri Beløb forhøjes med 500 Kr. Jeg finder disse Forhøjelser meget betimelige, de er jo affødt af de stigende Omkostninger ved Byggeriet. Det er maaske et Spørgsmaal for sig, om det er tilstrækkeligt, men man maa ikke se bort fra, at det kan ikke nytte at opføre Arbejderboliger ude paa Landet, som bliver dyrere i Henseende til de Afgifter, der skal svares, end Arbejderne har Raad til, og jeg er ikke blind for, at vi med denne Forhøjelse er meget nær oppe ved Grænsen for, hvad Landarbejderne kan svare.

Jeg er ganske særlig tilfreds med Lovforslagets § 3, hvorefter der gives et Tilskud af indtil 1 500 Kr., for at Landarbejdere, der sidder med ældre, kassable Bygninger, kan indløse Pantegælden for disse og derefter faa Laan efter Lovens Regler til paa den gamle Grund at opføre et nyt Hus. Jeg anser dette for at være et meget betydningsfuldt Led i Bestræbelserne for at faa en Række gamle, daarlige Arbejderboliger paa Landet erstattet med nye Boliger.

Paa samme Maade maa jeg udtale min Glæde over Lovforslagets nye Afsnit VI, hvorefter der gives Adgang til Laan og Tilskud til Istandsættelse af Landarbejderboliger, der er i Landarbejderes Besiddelse, og hvorefter Administrationen af disse Laan føres ind under den samme Administration, som gælder for Laan og Tilskud til de nye Boliger.

Jeg gaar ud fra, at dette Afsnit omfatter baade de Boliger, der er i Arbejdsgivernes Eje, og dem, der er i Arbejdernes Eje — i alt Fald har jeg ikke noget imod at forstaa det paa den Maade, for paa dette Omraade kan jeg ubetinget tiltræde, at Staten gennem Laan og Tilskud medvirker til i videst mulig Udstrækning at omdanne de Arbejderboliger paa Landet, der egner sig dertil, til sunde, hyggelige og tidssvarende Boliger. Kun vil jeg henstille, at de Tilskud, der her gives fra Staten baade efter § 3 og det nye Afsnit VI, gøres skattefrie, ligesom Tilfældet er med de Tilskud, der ydes efter Loven om Istandsættelse af Bygninger paa Landet.

Jeg vil finde det rimeligt, at Lovforslaget underkastes Behandling i et Udvalg,